Charakteristika podniku

- ***právní samostatnost*** **-** tj. způsobilost k právům a povinnostem a právo jednat svým jménem v právních vztazích

- ***ekonomická samostatnost*** **–** tj. právo zcela samostatně hospodařit, čímž se rozumí rozhodovat o předmětu činnosti, o použití zdrojů a rozdělení zisku

- ***samostatné rozhodování o vnitřním, organizačním a ekonomickém uspořádání a způsobu řízení***

Organizační struktura podniku

- **v podnicích se vytvářejí tzv. organizační stupně:**
  - pracoviště
  - dílny
  - provozy
  - závody

- **podle velikosti podniku bývá organizační struktura:**
  - dvoustupňová
  - třístupňová
  - čtyřstupňová
  - případně i více stupňová

Organizační řád **–** je vnitropodniková norma, kterou se stanoví organizační struktura podniku

Organizační schéma **–** je organizační struktura zachycená v grafické podobě

Ekonomická struktura podniku

- rozdělení podniku nejen po stránce provozní, ale i po stránce ekonomické na jednotlivé útvary ekonomického charakteru.

VNITROPODNIKOVÉ ÚTVARY

Hospodářská střediska – základní členění

Výrobní střediska	Nevýrobní střediska	Režijní střediska	Zúčtovací střediska

- **Výrobní střediska**

Při ***technologickém uspořádání*** je rozhodující pro určení HS obvykle používaná technologie výrobního procesu:

Při ***předmětném uspořádání*** je rozhodující druh nebo skupina vyráběných výrobků.

Existuje případně: ***kombinace obou uspořádání***

- **Střediska nevýrobní**

- pomocná a obslužná střediska
- podnikové bytové hospodářství a ubytovny
- výzkumná a vývojová pracoviště
- jesle, mateřské školy
- osobní doprava
- rekreační zařízení

- **Režijní střediska**

- Zásobování
- Správa podniku
- Odbyt

- **Zúčtovací střediska**

- Realizační
- Neutrální

Hospodářská střediska

Členění – podle rozsahu pravomoci a odpovědnosti

- Nákladové
- Výnosové
- Ziskové
- Rentabilní
- Investiční
- Výdajové

Nákladové středisko:

- Nejnižší míra delegované pravomoci a odpovědnosti v hodnotovém řízení
- Hodnotovým nástrojem řízení je:
  - vymezení nákladů, které může útvar ovlivňovat svoji činností
- vedoucímu je stanoven rozpočet ovlivnitelných nákladů, které jsou předmětem kontroly

Výnosové středisko:

- na rozdíl od nákladového střediska mohou využít svou pravomoc a vstupovat do vztahů se zákazníky a ovlivňovat tak objem a strukturu svých výnosů
- hmotná zainteresovanost je vázána na výši výnosů z prodeje a také na úsporu ovlivnitelných nákladů

Ziskové středisko:

- vyšší úroveň pravomoci a odpovědnosti
- mohou vstupovat jak do vztahů s odběrateli, tak i s dodavateli a ovlivňují tak faktory působící na vývoj střediskových nákladů i výnosů
- u investic má právo pouze obnovovat dlouhodobý majetek (případně si toto právo ponechává vedení podniku, popř. vlastník)

Rentabilní středisko:

- ve srovnání se ziskovým střediskem se u tohoto střediska předpokládá pravomoc a odpovědnost ovlivňovat výši střediskových zásob (nakoupených i vytvořených vlastní činností)
- popřípadě i pohledávek a závazků
- má pravomoc vyjednávat o platebních a dodacích podmínkách s dodavateli i odběrateli střediska
- hmotná zainteresovanost se pak váže k dosažené rentabilitě vázaného čistého pracovního kapitálu
- u investic je jeho pravomoc omezena limitem pořizovací ceny (většinou však o nich rozhoduje vrcholové vedení podniku, popř. jeho vlastníci)

Investiční středisko:

- většinou je na nejvyšší úrovni ek. struktury podniku a bývá jím ve většině případů vrcholové vedení podniku
- rozhoduje o investičních záměrech
- hmotná zainteresovanost by měla být vázána k vloženým (investovaným) prostředkům

Výdajové středisko:

- jsou to většinou střediska, jejichž činnost nepřináší v současné době prospěch (nemají tedy ani měřitelný objem svých výkonů)
- zvyšují však budoucí potenciál rozvoje firmy
- hmotná zainteresovanost je zaměřena na dodržení limitu účelově vymezených výdajů a dále na měřitelné dlouhodobé efekty

STRUKTURA SPOLEČNOSTI EVRAZ VÍTKOVICE STEEL

DOZORČÍ RADA

PŘEDSTAVENSTVO, a.s.

VEDENÍ, a.s.

100
Generální ředitel

200	200.1	200.2	200.3	200.4
Výkonný ředitel	Ředitel pro informatiku	Ředitel pro jakost	Personální ředitel	Technický ředitel

200.5	200.6	200.7	200.8
Finanční ředitel	Obchodní ředitel	Ředitel pro výrobu a logistiku	Ředitel pro nákup

NÁKLADOVÁ STŘEDISKA

210	220	230	240	260	260
Výpalky	Ocelárna I	Válcovna profilů	Údržba	Válcovna 3,5 Kvarto	Servis

DCEŘINÉ SPOLEČNOSTI

EVRAZ VÍTKOVICE International GmbH	EVRAZ VÍTKOVICE STEEL Polska, sp. z o.o.	NIKOM, a.s.

Schéma organizační struktury OKD, a.s. k 1.1.2009

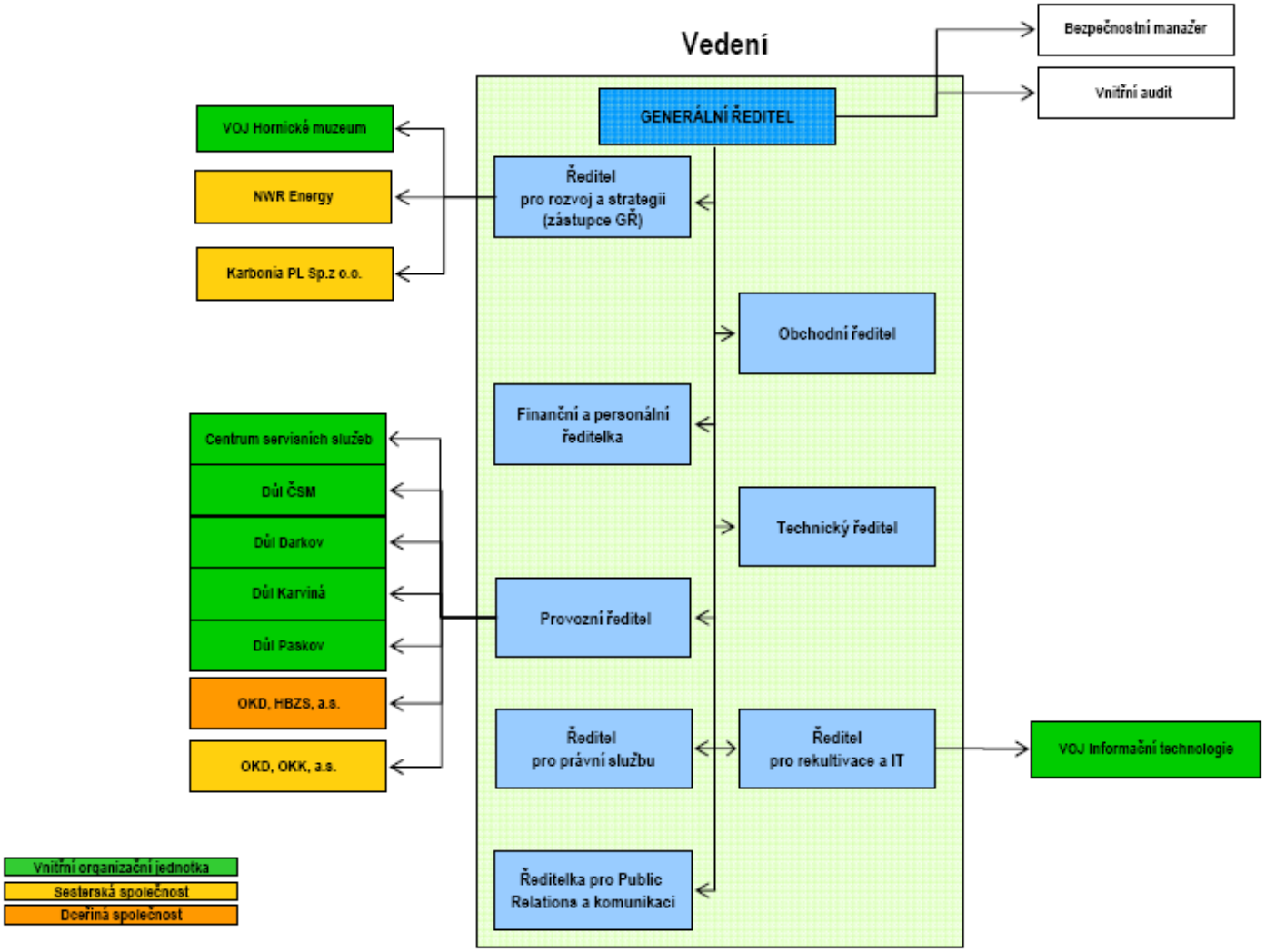

Střediska – základní členění

Výrobní střediska	Nevýrobní střediska	Režijní střediska	Zúčtovací střediska

Členění středisek – podle rozsahu pravomoci a odpovědnosti

- Nákladové
- Výnosové
- Ziskové
- Rentabilní
- Investiční
- Výdajové